Ganzentellingen in de Fraterwaard **telseizoen 2021--2022**

Aantallen getelde ganzen per soort / per teldag (aantallen weergegeven in deels Doesburgse- en deels Dierense Fraterwaard)

tabel 1

	kolganzen		grauwe ganzen		brandganzen		nijl / Can		Soepganzen		totaal voor		**tot**
	doe	die	doe	die	doe	die	does	dier	doe	die	doe	die	
17okt			148								148		**148**
24okt	300		300								600		**600**
31okt	1000	500	25	5			4n		8 toen**		1037	505	**1542**
7 nov	1010	1200	34	20	80				2		1126	1220	**2346**
14nov	500	3000									500	3000	**3500**
21 nov	1069	350	67					1n			1136	351	**1487**
28nov	450	1940				2					450	1942	**2392**
5 dec	500	1500									500	1500	**2000**
12dec	4750	450	6		56		1n		2toen**		4815	450	**5265**
19dec	5930	1450	80	10	62	3		2n	2		6074	1465	**7.539**
2jan	1700	800	81		650	10					2431	810	**3.241**
9jan	4775	5170		22	211	750		4n			4986	5946	**10.932**
16jan	6800	850	37	2	1323	918	1n	n3			8124	918	**9.042**
23 jan	70	880	42		100	1			4		216	881	**1.097**
30 jan	2060	2500	17		250	157	rhg *	2n	2		2330	2659	**4.989**
13feb	5620	2500			530	100	1n				6151	2600	**8.751**
20 feb	4172	1497	4	52	3030				2		7208	1549	**8.757**
27feb	8212	4570	73	16	111	10			2		8398	4596	**12.994**
13mrt	8000	6500	12	16	56	10			2		8070	6526	**14.596**
20mrt	2640	640	22	30	20		2n				2684	670	**3.354**
27mrt	8	76							2		10	76	**86**
										totalen	66.993	37.664	**104.658**

rhg* =roodhalsgans toen** = toendrarietgans

Grauwe ganzen
foto Aloys Sanders

Aantallen getelde ganzen sinds 2006
tabel 2

seizoen	2006 - 2007	2007 - 2008	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022
hoogst aantal getelde ganzen op één teldag	13.779	15.853	10.442	11.750	15.500	10.500	19.650	11.291	16.072	16.106	12.850	14.707	9.246	13.019	14.662	**14.596**
totaal geteld in het hele seizoen	69.239	79.184	60.260	51.600	55.362	80.211	95.612	115.877	130.886	126.650	85.949	109.269	91.289	118.127	125.559	**104.658**
aantal tellingen	7x	15 x	13x	14x	14x	16x	18x	18x	21x	20x	20x	22x	25x	20x	18x	21x
gemid-deld aantal per teldag	9.891	5.278	4.635	3.685	3.954	5.013	5.311	6.437	6.232	6.332	4.297	4.966	3.651	5.906	6.975	4.983

Kolganzen in formatie *foto Aloys Sanders*

Overzicht van de aantallen getelde ganzen per soort vergeleken met de vorige vijf seizoenen

tabel 3

	seizoen 2016-2017	seizoen 2017-2018	seizoen 2018-2019	seizoen 2019-2020	seizoen 2020-2021	seizoen 2021-2022
Kolganzen	72.465	77.089	81.915	102.364	115.487	**95.939**
Brandganzen	11.533	29.679	7.088	11.771	8.846	**8.430**
Grauwe ganzen	1.918	2.456	2.243	2.280	1.210	**1.121**
Toendrarietganzen	-	-	-	-	-	**10**
Nijlganzen	29	28	27	17	10	**21**
Canadese ganzen	-	-	-	-	-	**-**
Soepganzen	4	15	15	6	6	**16**

Enkele opmerkingen bij de telgegevens.

Opvallend is dat in het begin van het telseizoen de aantallen vrij laag zijn (tabel 1). Pas halverwege december lopen die op tot aantallen boven de 5000 stuks getelde ganzen. Het landelijke beeld laat een vergelijkbare ontwikkeling zien. Met name bij de Kolgans is geconstateerd dat deze ganzensoort - ook in Duitsland – wat later in het winterseizoen arriveert. (mededeling Sovon)
Onze telling van 13 mrt was de topper van dit seizoen. In de Doesburgse Fraterwaard telden we die dag 8000 Kolganzen en vervolgens werden er in de Dierense Fraterwaard nog eens het aantal van 6500 stuks Kollen geteld.
De waargenomen Toendrarietganzen waren bijzonder. We zien de laatste jaren vrijwel geen rietganzen meer in ons gebied. Nederland wordt ’s winters bezocht door drie soorten rietganzen. De Kleine rietgans is dan alleen een korte tijd te zien in het zuidwesten van Friesland. De Toendrarietgans komt vooral in Noord Nederland voor maar er verdwaalt er weleens eentje richting Fraterwaard. De derde soort rietgans – de Taigarietgans – is inmiddels een vrij zeldzame wintergast en wordt maar af en toe op slechts enkele plaatsen gespot.
Uit tabel 2 is te lezen dat we in de afgelopen 16 seizoenen maar liefst zeven maal de 100.000 ganzen zijn gepasseerd. Nog sprekender worden deze aantallen als je kijkt naar de laatste tien seizoenen: slechts drie maal telden we minder dan 100.000 ganzen. Nemen de aantallen ganzen in de winter nu toe?
Sovon houdt de stand door al haar waterwildtellingen nauwkeurig bij en daaruit blijkt dat er de laatste paar jaar sprake is van stabilisatie. Wel nemen de zomerganzen als Grote Canadese gans en Nijlgans nog toe.
Uit tabel 3 lijkt het wel of de Brandgans onder de 10.000 gaat stabiliseren. Het aantal van 29.679 stuks uit seizoen ’17-’18 steekt daar wel heel schril tegen af. Maar ook de lagere aantallen van de laatste twee seizoenen corresponderen met de landelijke gegevens over die jaren.

Tijdens het tellen van de ganzen vinden er ook wel toevallige ontmoetingen plaats met onverwachte of bijzondere vogelsoorten. Zo zag Egbert in de maand oktober, terwijl hij onderweg was naar de Fraterwaard bij de kerktoren in het centrum van Doesburg twee Slechtvalken vliegen.

Ontmoetingen met IJsvogels komen wel wat vaker voor. Meestal zien we ze bij het Zwarte Schaar, zittend op de takjes van de struiken aan de waterkant of in een flits de toegangsweg tot de Fraterwaard overstekend. De andere ontmoetingsplaats is bij de Dierensche Hank.
Frans zag al op 6 december hoe een Buizerd in de Fraterwaard zijn/haar nest opzocht. Een vroege inspectie! De waarneming van Fred van een Roodhalsgans in de Fraterwaard was bijzonder. Zelden komen we deze bijzonder gekleurde gans in de Fraterwaard tegen. Zeker zo bijzonder is de waarneming van Frans, Otto en Bertjan van een Zeearend. De vogel zat op zijn gemak te poetsen op een afrasteringspaal achter Verhuellweg 33.
En niet iet te vergeten natuurlijk de hazen (max zes stuks) en reeën (max drie stuks).

Tijdens de tellingen heeft Ingeborg altijd haar telescoop en mobiel bij de hand. Daarmee wist ze dit stel vast te leggen in de Doesburgse Fraterwaard.

De tellingen werden dit seizoen uitgevoerd door de volgende mensen:
Hans en Annie Jansen, Jettie van Assendelft, Alfons Kelderman, Egbert Klaassens, Wiljan Kok, Toon Weekhout, Robbert en Olga Karreman, Aloys Sanders, Frank Roelofsen, Ingeborg Visser, Frans Stam, Otto en Henny Bonte, Bertjan Agterberg, Fred Balduk en Gerrit Nijhuis

Met dank aan Wilke Schoemaker van Twickel die ons toestemming gaf voor het uitvoeren van de ganzentellingen in de Fraterwaard.

Samengesteld door Aloys Sanders